

Antipest protocol

Inleiding

Op onze school vinden we het belangrijk dat leerlingen op zorgvuldige manier met andere leerlingen omgaan, op zorgvuldige manier met materialen omgaan en dat zij zich binnen school goed gedragen (en dat ze weten hoe goed gedrag eruitziet).

Dat zijn de drie kapstokken waaraan regels worden opgehangen.

- Omgaan met elkaar
- Rust en veiligheid
- Omgaan met materiaal en omgeving

Om veiligheid voor elke leerling binnen school mogelijk te maken, zijn regels of onderlinge afspraken noodzakelijk.

Alhoewel deze regels voor iedereen gelden, kan het voorkomen dat een kind in een enkel geval systematisch door andere kinderen wordt gepest.

Het werken met de “basiskapstokregels” is dan niet meer voldoende.

Zonder een extra regeling, aanpassing of werkwijze kan het kind erg in de knoop raken. In een dergelijk geval is het van groot belang dat de leerkracht onder ogen ziet dat er een ernstig probleem in zijn of haar groep is.

In een klimaat waarin pesten wordt gedoogd, worden ook de pedagogische structuur en de veiligheid daarin aangetast.

Voor de kinderen, de ouders van kinderen en de leerkrachten is dat een niet te accepteren en ongewenste situatie.

Ons antipest protocol is een vastgelegde wijze waarop we het pestgedrag van kinderen in voorkomende gevallen benaderen. Het biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, de ernst en ook de specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

Voorkomen van pestgedrag

Op onze school zorgen we met elkaar voor een klimaat waarin de kans op pestgedrag minimaal is vanwege het feit dat iedereen weet dat pesten niet geaccepteerd wordt.

Een respectvolle omgang met elkaar is de gangbare regel die bij onze school hoort. Het is van belang dat we op teamniveau met regelmaat toetsen of iedereen ook vindt dat onze omgang met elkaar nog steeds hieraan voldoet.

De basis voor het voorkomen van pestgedrag ligt in onze kapstokregels en de manier waarop we werken aan het pedagogisch klimaat op onze school. Een verdere uitwerking hiervan vindt u in het document , “pedagogisch klimaat op basisschool De Stroom”. Dit document ligt ter inzage op onze school.

De aanpak in vogelvlucht

Op schoolniveau:

De kapstokregels, bij conflicthantering “de stop hou op” regel, het buitenspeelschrift, inzetten van buitenspeelkaarten, kinderen een time-out bieden, jaarlijks thema’s die te maken hebben met veilig voelen op school

Op groepsniveau:

Zie schoolniveau en ook de wekelijkse sociokring, de gouden weken aan het begin van het schooljaar, de kanjer van de week / dag, de groepsthermometer.

10 thema’s / ankers per jaar m.b.t. sociaal emotionele ontwikkeling.

Op individueel niveau:

Zie ook school – en groepsniveau, de oké –thermometer voor ieder kind, kanjer van de week / dag, sociogesprek individueel of in kleine groepjes.

Digitaal pesten

Met de komst van het internet zijn er helaas ook nieuwe vormen van pesten in de leefwereld van kinderen gekomen met vele mogelijkheden van pesten.

Omdat de pester vaak anoniem is op het internet, is zijn pestgedrag vaak gemener en harder.

Alhoewel het digitale pesten voornamelijk buiten de school plaatsvindt, is de impact daarvan groot en kan voelbaar zijn binnen de school en in de groep.

Onze activiteiten gericht op het voorkomen van het digitale pesten zijn gelijk aan die regels die we al eerder genoemd hebben.

Daarnaast maken we in de bovenbouw gebruik van de lessencyclus “Mediawijsheid”.

Met behulp van Mediawijsheid willen we de kinderen kritisch leren omgaan met mediagebruik. En ons richten op leerzaam en vooral positief mediagebruik.

Ook bespreken we uitgebreid de regels die we op onze school belangrijk vinden m.b.t. internetgebruik en waarom we deze regels belangrijk vinden.

En we geven aandacht in de bovenbouw aan het chatten via Whatsapp.

Met de kinderen maken we afspraken over wat wel en niet zou mogen op Whatsapp, deze lessen heten “WhatsHappy!”

Verschillen tussen pesten en plagen

We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren.

Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die hen later in hun leven van pas komt bij conflicthantering.

Wij spreken van pesten als één zelfde leerling (of meerdere leerlingen) steeds weer opnieuw het slachtoffer wordt (worden) van pesterijen door één of meer leerlingen voor een langere periode.

Pesten is gebaseerd op ongelijke machtsverhoudingen. Vaak zijn er meerdere daders tegen één (of meer) weerloos (weerloze) slachtoffer(s).

Bij pesten is altijd sprake van verschillende partijen:

- de pester
- het slachtoffer
- medeleerlingen (wellicht onderverdeeld in groepen met verschillende belangen)
- de ouders van het slachtoffer
- de ouders van de pester

De pester, het slachtoffer en de rest van de groep hebben er belang bij (zij het vanuit verschillende perspectieven) om niet te praten.

Hierdoor kan pesten sluimerend doorgaan en merken ouders en leerkrachten het vaak niet op.

Pesten kan op velerlei manieren:

- met woorden
 - schelden, jennen, belachelijk maken, roddelen
- lichamelijk
 - slaan, duwen, aan de haren trekken
- door uitsluiting
 - doodzwijgen, isoleren
- door afpersing
 - chanteren, bedreigen, dwingen om geld of spullen af te geven
- door stelen of vernielen van bezittingen
 - persoonlijke bezitting kapot maken
- door gebruik te maken van digitale communicatie programma's / sociale media

Ons antipest protocol heeft tot doel:

- duidelijkheid te verschaffen over de ongewenstheid van pestgedrag
- te beschrijven welke aspecten een rol spelen
- informatie te verschaffen over de wijze van aanpak

Iedereen op onze school moet kunnen rekenen op een veilige leer- en werkomgeving.

Van iedereen mag verwacht worden dat zij met respect met elkaar omgaan en elkaar de ruimte bieden om zich te ontplooien.

In een dergelijk schoolklimaat past pestgedrag absoluut niet.

Als leerkrachten de leerlingen serieus nemen, geven ze een positief voorbeeld. Het is ook belangrijk dat de leerkracht geen partij kiest bij een conflict in de klas. Het is belangrijk dat de leerkracht sociale conflicten en pestsituaties met de klas bespreekt en er samen met de klas oplossingen voor bedenkt.

Om pesten op school tegen te gaan moet rekening gehouden worden met een aantal randvoorwaarden:

- pesten moet als een probleem gezien worden
- geprobeerd moet worden pesten te voorkomen
- pesten moet kunnen worden gesignaleerd
- er moet duidelijk stelling genomen worden tegen pesten
- er dient een directe aanpak te zijn

Het beschreven antipest protocol is een aanvulling op de andere activiteiten binnen de school die er op gericht zijn om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te bewerkstelligen.

De vijfsporen-aanpak

Bij het aanpakken van pesten wordt meestal uitgegaan van de vijfsporen-aanpak:

1. Steun bieden aan de leerling die gepest wordt
 - naar de leerling luisteren
 - met de leerling overleggen over mogelijke oplossingen
 - samen met de leerling werken aan oplossingen
 - een kring van veiligheid rond de leerling bouwen
 - zo nodig inschakeling deskundige hulp
2. Steun bieden aan de leerling die pest
 - a. juridisch gesprek – straf geven
 - b. probleemoplossend gesprek
 - i. bespreken wat pesten voor de ander betekent
 - ii. hulp bieden bij het onderhouden van positieve relaties met andere leerlingen
 - iii. de leerling helpen zich aan regels en afspraken te houden
 - iv. zo nodig deskundige hulp inschakelen
3. De ouders steunen
 - a. ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen
 - b. informatie verschaffen
 - c. in samenwerking met de betrokken ouders het pestprobleem aanpakken
 - d. zo nodig doorverwijzen naar deskundige ondersteuning
4. Steun bieden aan de medeleerlingen en tegengaan onjuiste beeldvorming over pesten
 - a. het geconstateerde ongewenste gedrag bespreekbaar maken
 - b. met de leerlingen bespreken welke rol zij zouden kunnen spelen bij de oplossing
 - c. aangeven dat pesten geen normaal gedrag is
 - d. aangeven dat een leerling pesten niet over zichzelf afroept
 - e. aangeven dat ander gedrag dan gemiddeld groepsgedrag ook bestaansrecht heeft indien niet vergeten wordt elkaar de ruimte te gunnen
5. Steun bieden aan leerkrachten
 - a. informatie geven over pesten
 - b. informatie geven over de manier waarop pesten kan worden aangepakt

Protocol

- Als pesten wordt gesignaleerd wordt de leerkracht ingelicht.
- School en gezin werken samen om de problematiek de wereld uit te helpen.
- Het antipest protocol is leidraad voor de aanpak.

Protocol

1. Je pest niet. Maar wordt pesten toch geconstateerd dan:
2. Spreek je de pester daarop aan.
3. Helpt dat niet dan schakel je je eigen leerkracht of een ander in
4. Ben je zelf slachtoffer dan vertel je thuis en op school (leerkracht) wat er aan de hand is.
5. De ingeschakelde leerkracht probeert de zaak bespreekbaar te maken, op te lossen en concrete afspraken te maken over het gewenste gedrag.
6. Je ouders nemen contact op met de school en op aanraden van de school eventueel met ouders van de pester en zij proberen het probleem de wereld uit te helpen.
7. Blijft het pesten doorgaan dan nemen de ouders contact op met de schoolleiding.
8. Op school wordt gewerkt met de vijfsporen-aanpak.
9. De ingeschakelde leerkracht hoort de leerling die gepest wordt.
10. De ingeschakelde leerkracht hoort de leerling die pest.
11. De ingeschakelde leerkracht probeert een “netwerkanalyse” te maken van de “omgeving” van deze leerlingen.
12. De ingeschakelde leerkracht probeert de zaak bespreekbaar te maken, op te lossen en concrete afspraken te maken over het gewenste gedrag.
13. Lukt dit niet naar tevredenheid dan wordt de schoolleiding ingeschakeld.
14. In ieder geval is er communicatie tussen leerkrachten en schoolleiding.
15. De leerkracht en/of leiding communiceert met de ouders van de gepeste leerling en met de ouders van de pester over de voortgang.
16. Indien wenselijk dan wel noodzakelijk wordt deskundige hulp van buiten de school ingeschakeld.
17. Pestgedrag heeft altijd een passende strafmaatregel tot gevolg.
18. Afhankelijk van de aard en de duur van het pesten kan de directie er toe overgaan melding te doen bij de politie.
19. Het slachtoffer en/of zijn/haar ouders zal worden aangeraden aangifte te doen bij de politie.